

Gunnarsbyns förskola

Likabehandlingsplan 2023

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Gunnarsbyns förskola

2023

Bodens Kommun

Rektor Anna Thorsson

Innehåll

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Ansvariga för planen

Vision

Inledning

Om lagen

Förklaring av begrepp

 Diskriminering

 Direkt och indirekt diskriminering

 Kränkande behandling

 Annan kränkande behandling

 Trakasserier

 Befogade tillsägelser

Barnens delaktighet

Vårdnadshavarnas delaktighet

Personalens delaktighet

Förankring av plan

Utvärdering

Främjande insatser och förebyggande åtgärder

Kartläggning

Rutiner för akuta situationer

Grunduppgifter

Planen gäller: 2023-01-01 – 2023-12-31

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Gunnarsbyns förskola

Ansvariga för planen

Rektor har det övergripande ansvaret för att den årliga planen upprättas. Likaså ansvar att arbetet med att förebygga, förhindra och åtgärda diskriminering, trakasserier och kränkande behandling genomförs.

All personal har ansvar när det gäller att främja barns lika rättigheter, att förebygga, upptäcka, förhindra och åtgärda diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling av såväl barn som vuxna

Vision

Vi vill att förskolans miljö skall vara trygg för alla som vistas där. Ingen skall utsättas för någon form av diskriminering eller annan kränkande behandling. Förskolebarnen ska veta att de vänder sig till en vuxen om de eller en kamrat behöver hjälp.

Inledning

Alla barn och vuxna ska känna sig trygga och bemötas samt behandlas med respekt. Gunnarsbyns förskolas verksamhet skall vara en miljö som är fri från kränkningar, trakasserier och diskriminering. Alla skall känna sig välkomna och känna sig trygga i förskolan. Ingen ska känna sig orolig för att komma till vår förskola och vi strävar alltid efter att alla ska trivas hos oss.

Om lagen

Från och med januari 2009 ska förskolan och skolan beakta bestämmelserna i Diskrimineringslagen (SFS 2008:567) samt Skollagen (SFS 2010:800).

Lagen ska främja barns och elevers lika rättigheter, motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt motverka annan kränkande behandling.

I förskolans läroplan (Läroplan för förskolan [Lpfö 98]) kap. 2.1, står att var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö. Förskolan har till uppgift att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på.

Kraven som ställs är att varje enskild verksamhet ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja lagens syfte. I skollagen står att en årlig plan ska upprättas.

Förklaring av begrepp

Diskriminering

Är när ett barn/vuxen missgynnas i förskolan och det har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder. Diskriminering kan t.ex. ske genom förskolans regler, pedagogiska verksamhet eller de anställdas förhållningssätt.

Direkt och indirekt diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn/vuxen sämre än andra. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

Med *direkt diskriminering* menas att ett barn/vuxen behandlas sämre än andra. Ett exempel kan vara när en pojke går före en flicka i kön till en förskola med motivering att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Men man kan även diskriminera genom att behandla alla lika. Det är det som kallas *indirekt diskriminering*. Det sker när förskolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfarande som verkar neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn/vuxen med visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar förskolan indirekt de barn som till exempel på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Kränkande behandling

Ett uppträdande som kränker ett barns/vuxens värdighet. Kränkningar kan vara :

- Fysiska (slag, knuffar).
- Verbala (hot, svordomar, öknamn).

- Psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer).
- Texter och bilder (teckningar, lappar och fotografier).

Annan kränkande behandling

Med *annan kränkande behandling* menas ett uppträdande som kränker ett barns/vuxens värdighet, men saknar koppling till diskrimineringsgrund.

Trakasserier

Är kränkande behandling som har samband med:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Ålder

Befogade tillsägelse

Förbudet att utsätta barn/vuxen för kränkande behandling gäller naturligtvis inte tillrättavisningar som är befogade för att upprätthålla ordning och god miljö, även om barnet eller den vuxne kan uppleva tillrättavisningen som kränkande.

Barnens delaktighet

På förskolan har vi gemensamt skapat kompisregler. Vi samtalar även kontinuerligt med barnen om trivsel på förskolan. Vår föresats är att stärka barnen att själva kunna uppmärksamma sina förskolekamraters mående och vara goda kamrater, hjälpa andra, trösta och att alla barn är delaktiga i diskussioner - aktiviteter, m.m.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Ett nära samarbete mellan hem och förskola är ett viktigt led i att förebygga och förhindra kränkande behandling. Genom kontinuerliga dialoger med föräldrar och vårdnadshavare informerar vi om situationer som uppstått och hur vi agerat. Vi uppmuntrar även föräldrar och vårdnadshavare att ta kontakt med oss på förskolan om funderingar uppkommer.

Personalens delaktighet

På förskolan pågår dagligen arbetet mot kränkande behandling. När situationer uppkommer bland barnen tar personalen tag i saken och hjälper barnen att reda ut händelsen tillsammans. Personalen arbetar förebyggande genom samtal med barnen om hur vi skall vara gentemot varandra för att alla skall trivas och må bra.

På förskolan lägger vi stor vikt vid att ha goda relationer till barn, föräldrar och vårdnadshavare samt andra personer vi möter under dagen.

Förankring av plan

Vi informerar föräldrarna om förskolans plan mot kränkande behandling. Planen hängs väl synlig i hallen för den som vill läsa.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats:

Genom reflektion i arbetslagen. Vi har även en nära kontakt med vårdnadshavare som dagligen kan delge sina tankar och åsikter till oss. I föräldraenkäten kan vi se att alla som svarat anser att deras barn känner sig trygg på förskolan och att de upplever att förskolan arbetar aktivt med att förhindra kränkande behandling. Alla vårdnadshavare är nöjda med det inflytande de har på förskolan avseende deras barns trygghet. Alla anser att på förskolan bemöter barn och personal varandra med respekt och alla upplever att barnen respekterar varandras olikheter.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan:

Samtlig personal vid förskolan.

Barnen har blivit mycket duktiga att framföra sina åsikter sinsemellan och i grupp.

Pedagogerna är trygga i sin yrkesroll.

Årets plan ska utvärderas senast:

Dec 2023

Beskriv hur årets plan ska utvärderas:

Årets plan kommer att utvärderas med hjälp av förskolans dokumentationer, observationer, intervjuer och reflektioner i arbetslaget samt via föräldraenkäter och förskolans systematiska kvalitetsarbete.

Ansvarig för att årets plan utvärderas:

Rektor tillsammans med förskolans personal

Främjande insatser och förebyggande åtgärder

Gemensamma riktlinjer bygger vi genom att:

- Gemensamt ansvar där personalen är goda förebilder
- Kompisregler skapas av barn och vuxna tillsammans.
- Delaktig personal
- Så fort någon får signaler om kränkande behandling, tar vi upp det direkt.
- Vi informerar varandra om vad som hänt och hur vi agerat.
- Vi har en kontinuerlig dialog med föräldrarna.
- Vi vågar vara starka och ärliga, och uttrycka det vi ser.
- Vi uppmuntrar positivt beteende.
- Samtal med barnen om trivsel på förskolan.
- Vi främjar barnens förmåga att känna empati och förståelse för olikheter.
- Verksamheten präglas av öppenhet och respekt för människors olika förutsättningar och livsval.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder:

Intervjuer, observationer och reflektioner i arbetslagen.

Områden som berörs i kartläggningen:

Kamratkontakter och socialt samspel.

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen:

Vårdnadshavarna har erbjudits möjligheter genom enkäter, verksamhetsråd, utvecklingssamtal och dagliga samtal. Barnen har bland annat deltagit i intervjuer, samtal och observationer, daglig förskoleverksamhet exempelvis samlingar.

Hur personalen har involverats i kartläggningen:

Personalen utformar, planerar och genomför kartläggningen tillsammans i arbetslagen. Resultaten utvärderas och analyseras varje år.

Rutiner för akuta situationer

Policy:

För att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling är pedagogerna närvarande för att observera och dokumentera. All personal som får kännedom om kränkande behandlingar har ansvar att reagera och agera i direkt anslutning till den aktuella händelsen. Därefter informeras förskolechef.

Åtgärderna påbörjas snarast när det har kommit signaler om att ett barn blivit diskriminerad, trakasserad eller kränkt.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till:

All personal på förskolan. (I första hand ordinarie personal.)

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling:

När ett barn eller vårdnadshavare upplever att en kränkning sker, att

Barnet själv är kränkt eller att en kamrat utsätts för kränkande beteende, tas kontakt med personal. Det kan vara pedagog, elevvårdspersonal eller annan person som barn och vårdnadshavare känner förtroende för.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn:

Det är alltid den utsatte som avgör om ett beteende eller handling är oönskad eller kränkande. Närvarande personal uppmärksammar situationen och samtalar med inblandade barn. Personal visar tydligt vilket beteende som inte är acceptabelt. Vid upprepade tillfällen och vid händelser som är riktade mot ett och samma barn skall föräldrar och förskolechef informeras. Vid behov skrivs handlings-/åtgärdsplan. Vid behov rådfrågas andra kompetenser. Dokumentering ska ske. En bedömning ska göras om händelsen ska anmälas till andra myndigheter.

Rutiner:

- Så fort personalen får vetskap om någon kränkning undersöks händelse och omfattning.
 - ❖ Personalens ansvar
- Personal kontaktar föräldrar både till den som blivit kränkt samt dem som utfört kränkningen.
 - ❖ Arbetslagets ansvar
- Personal informerar all personal på skolan så att särskild uppmärksamhet riktas mot risk eller riskområde.
 - ❖ Personalens ansvar
- Återkoppling. Personal för en kontinuerlig kontakt med föräldrar om vad som händer och sker, hur vi arbetar med de inblandade barnen och hur det hela utvecklar sig.
 - ❖ Personalens ansvar
- Om kränkningarna fortsätter överlämnas ärendet till förskolechef som skyndsamt kallar till möte med berörda föräldrar och pedagoger från förskolan för att i överenskommelse vidta nödvändiga åtgärder. Verksamhetschef informeras direkt när ärendet inkommer.
 - ❖ Rektors ansvar
- Uppföljning/Återkoppling. Rektor kallar till uppföljningsmöte för att se och informera berörda parter hur arbetet går.
 - ❖ Rektors ansvar

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal:

Om vi upplever att någon vuxen utsätter något barn för kränkande behandling så ska vi säga det till vederbörande. Ta den vuxne till sidan och fråga hur denne tänkte.

Diskussion mellan personal - personal och mellan personal - vårdnadshavare ska ske utan att barnen är närvarande. Vid upprepade tillfällen informeras rektor som skyndsamt skall utreda.

All personal i verksamheten har skyldighet att anmäla till arbetsgivaren om man får kännedom om att vuxna kränker barn.

Rutiner:

- Om vi upplever att någon vuxen (personal, förälder) gör "fel" så skall vi ta upp detta med berörd person och ifrågasätta handlingen/syftet så fort tillfälle ges.
 - ❖ Personalens ansvar

- Diskussioner mellan personal och personal samt föräldrar och personal skall ske utan att barnet är närvarande.
 - ❖ Personalens ansvar

- Om personal kränker en elev ska rektor omedelbart kontaktas. Rektor utreder skyndsamt samt informerar verksamhetschef.
 - ❖ Rektors ansvar

- Anmälan kan göras till socialtjänst och/eller polismyndighet.
 - ❖ personal och rektor ansvarar

- Om personal befärar att ett barn far illa är denne skyldig att anmäla till socialtjänsten som sedan utreder.
 - ❖ Personalens ansvar

- Vi dokumenterar händelsen och åtgärder
 - ❖ Personal och rektor ansvarar

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränker vuxna:

Samtal med det barn som kränker. Information till de vårdnadshavare vars barn kränkt.

Personal dokumenterar vid behov.

En kränkning sker i relation mellan två parter. Dels finns ett beteende som hos den som kränker, dels uppstår en känsla hos den som kränks. Den som blir attackerad har ansvar för sin reaktion. Det normala maktförhållandet är att vuxna har mera makt än barn.

Därför är det allvarigare när vuxna kränker barn. När barn kränker måste allmän fostran och åtgärd hållas isär. Allmän fostran, däribland att markera mot olämpligt beteende, är förebyggande arbete.

Rutiner när vuxna kränker vuxna:

Om man känner sig kränkt av sina arbetskamrater eller andra vuxna som man möter under sin dag på förskolan skall man ta kontakt med sin arbetsgivare. All personal i verksamheten har skyldighet att anmäla till arbetsgivaren om någon får kännedom om att vuxna kränker vuxna.

I första hand ska situationen försöka lösas i samförstånd med berörd person. När detta inte är möjligt informeras rektor som skyndsamt utreder.

Rutiner för uppföljning

Förskolan följer kontinuerligt upp arbetet och utvärderar resultatet. Varje år kommer en ny omfattande kartläggning att göras och en revidering av plan mot kränkande behandling. Målen från föregående år kommer att utvärderas och nya mål kommer att upprättas.

Rutiner för dokumentation

Förskolan använder observationer, intervjuer och reflektioner i arbetslagen för att få en tydlig bild av vad som händer och sker på förskolan. Vid minsta misstanke om att kränkande behandling förekommer startar en medveten observation och dokumentation för att upptäcka mönster och skapa direkta åtgärder. Pedagoger dokumenterar händelser med hjälp av digitala verktyg.

Ansvarsförhållande

Personal och rektor ansvarar för att planen mot diskriminering och kränkande behandling efterföljs och förankras hos all personal, barn och vårdnadshavare.